

Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2008:25) om djurhälsokrav för djur och produkter från vattenbruket och om förebyggande av vissa sjukdomar hos vattenlevande djur

1 kap. Allmänna bestämmelser

Syfte

1 §

[8481] I dessa föreskrifter fastställs

1. de djurhälsokrav som gäller för utsläppande på marknaden, införsel och transitering av djur och produkter från vattenbruket,
2. förebyggande åtgärder som syftar till att öka medvetenheten om vattenbruksdjurs sjukdomar och beredskapen för sådana sjukdomar hos myndigheter, vattenbruksföretagare och andra inom denna näring.

Tillämpningsområde

2 §

[8481 A] Dessa föreskrifter ska inte tillämpas på

1. vattenlevande prydnadsdjur som hålls i icke-kommersiella akvarier,
2. vildlevande vattendjur som tas upp eller fångas för att ingå direkt i livsmedelskedjan,
3. vattenlevande djur som fångas för framställning av fiskmjöl, fiskfoder, fiskolja och liknande produkter.

3 §

[8481 B] För vattenlevande prydnadsdjur som hålls hos djurhandlare, i handelsträdgårdar, trädgårdsdammar, kommersiella akvarier eller hos grossister, ska inte 2 kapitlet, och 3 kapitlet, 1, 2, 4—10 §§ dessa föreskrifter tillämpas

1. om djuren hålls utan direkt kontakt med naturliga vatten, eller
2. om anläggningen där djuren hålls är utrustad med ett system för rening av utloppsvatten som minskar risken för överföring av sjukdomar till naturliga vatten till en nivå som är tillräcklig för att förhindra överföring av sjukdomen i fråga.

4 §

[8482] Dessa föreskrifter ska inte påverka tillämpningen av bestämmelser om bevarande av arter eller införande av främmande arter.

5 §

[8482 A] Grundläggande bestämmelser om förebyggande och bekämpande av sjukdomar bland vattenlevande djur finns bland annat i

1. epizootilagen (1999:657),
2. epizootiförordningen (1999:659),
3. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:102) om epizootiska sjukdomar,
4. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2002:98) om förebyggande och bekämpning av epizootiska sjukdomar,
5. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2002:16) om anmälningspliktiga djursjukdomar,
6. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1993:42) om organiserad hälsokontroll av husdjur,
7. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:94) om obligatorisk hälsoövervakning av odlad fisk,
8. Förordning (1994: 1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen ([471] o.f.),
9. Förordningen (1994:1830) om införsel av levande djur m.m. ([8121] o.f.)

10. Lag (2006:806) om provtagning på djur m.m.
11. Förordning (2006:815) om provtagning på djur m.m.
12. Djurskyddsmyndighetens föreskrifter (DFS 2006:8) om odling av fisk,
13. Fiskeriverkets föreskrifter (2001:3) om odling, utplantering och flyttning av fisk,
14. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:125) om införsel av fisk, kräfdjur, blötdjur och produkter därav ([8451] o.f.),
15. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:71) om utförsel av vattenbruksdjur till länder inom Europeiska unionen (EU) samt till Island och Norge,
16. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:134) om veterinära kontroller av levande djur som förs in från tredje land till Europeiska unionen (EU) och Norge ([8161] o.f.),
17. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:135) om veterinära kontroller av produkter som förs in från tredje land till Europeiska unionen (EU), Andorra, Färöarna, Norge och, vad avser fiskprodukter, Island ([8184] o.f.),
18. Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd.
19. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1998:19) om avgifter för handläggning av ärenden enligt förordningen (1994:1830) om införsel av levande djur m.m. och förordningen (1994:2027) om åtgärder beträffande djur och växter som tillhör skyddade arter.
20. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1998:98) om kontroll av vissa sjukdomar hos musslor,
21. Artskyddsförordningen [(1998: 179)] (2007:845) ([7211] o.f.).

6 §

[8482 B] Om andra av Statens jordbruksverk meddelade föreskrifter innehållande bestämmelser som motsägs av vad som sägs i denna författning gäller bestämmelserna i denna författning.

Definitioner

7 §

[8483] I dessa föreskrifter avses med

anläggning: lokal, avgränsat område eller inrättning som drivs av ett vattenbruksföretag och där vattenbruksdjur föds upp i syfte att släppas ut på marknaden, utom sådana där vildlevande vattendjur som tas upp eller fångas för att användas som livsmedel, hålls tillfälligt utan utfodring i väntan på slakt,

bearbetning: åtgärd som väsentligt förändrar den ursprungliga produkten,

delområde: en eller fler anläggningar med ett gemensamt system för biosäkerhet och med en vattenlevande djurpopulation som har en bestämd hälsostatus i fråga om en viss sjukdom,

godkänd bearbetningsanläggning: varje livsmedelsföretag som är godkänt, i enlighet med artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung, för bearbetning av vattenbruksdjur till livsmedel och som är godkänt i enlighet med artiklarna 4 och 5 i Rådets direktiv 2006/88/EG av den 24 oktober 2006 om djurhälsokrav för djur och produkter från vattenbruk och om förebyggande och bekämpning av vissa sjukdomar hos vattenlevande djur,

inspektion: undersökning av varje aspekt av foder, livsmedel, djurhälsa och djurskydd för att kontrollera efterlevnaden av de rättsliga kraven i foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna avseende djurhälsa och djurskydd,

karantän: isolering av en grupp vattenlevande djur utan direkt eller indirekt kontakt med andra vattenlevande djur så att man kan observera dem under en fastställd tidsperiod och vid behov ta prover och behandla dem, inklusive lämplig behandling av utloppsvatten,

mottaglig art: varje art inom vilken infektion genom ett smittämne har påvisats genom naturliga fall eller genom experimentell infektion där de naturliga vägarna imiteras,

odling: uppfödning av vattenbruksdjur på en anläggning eller i ett område för blötdjursodling,

område för blötdjursodling: ett upptagningsområde eller återutläggningsområde där alla vattenbruksföretag, driver sin verksamhet enligt ett gemensamt system för biosäkerhet,

reningsanläggning: anläggning med tank, försörjd med rent havsvatten, i vilken levande musslor placeras under den tid som krävs för att reducera kontaminering så att musslorna blir tjänliga som livsmedel,

revision: en systematisk och oberoende undersökning för att avgöra om verksamheter och resultat från dessa överensstämmer med planerade åtgärder och om åtgärderna har genomförts på ett effektivt sätt och är lämpliga för att nå målen,

upptagningsområde: varje område av sötvatten, hav, flodmynning, fastland eller lagun som utgör en naturlig fyndplats för blötdjur eller område som används för odling av blötdjur och från vilket blötdjur tas upp,

utsläppande på marknaden: försäljning, även utbudande till försäljning eller annan form av överlåtelse, oavsett om detta sker mot ersättning eller inte, samt varje form av flyttning av vattenbruksdjur,

vattenbruk: uppfödning eller odling av vattenorganismer med metoder som är avsedda att öka produktionen av dessa organismer utöver miljöns naturliga kapacitet och där organismerna förblir en eller flera fysiska eller juridiska personers egendom under uppfödningen eller odlingen och fram till och med upptagningen,

vattenbruksdjur: alla vattenlevande djur i alla deras levnadsstadier, inklusive ägg och mjölke/könsceller, som föds upp på en vattenbruksanläggning eller i ett område för blötdjursodling, inklusive sådana vattenbruksdjur som ska tillföras anläggningen eller området för blötdjursodling efter att ha levt i vilt tillstånd,

vattenbruksföretag: varje privat eller offentligt företag som med eller utan vinstsyfte bedriver någon av de verksamheter som hänger samman med uppfödning, hållande eller odling av vattenbruksdjur,

vattenbruksföretagare: de fysiska eller juridiska personer som ansvarar för att kraven i dessa föreskrifter uppfylls i det vattenbruksföretag de driver,

vattenlevande djur:

1. fisk som tillhör överklassen *Agnatha* och klasserna *Chondrichthyes* och *Osteichthyes*,
2. blötdjur som tillhör stammen *Mollusca*,
3. kräftdjur som tillhör understammen *Crustacea*,

vattenlevande prydnadsdjur: vattenlevande djur som hålls, föds upp eller släpps ut på marknaden endast för prydnadsändamål,

vidarebearbetning: bearbetning av vattenbruksdjur innan de används som livsmedel, genom åtgärder eller metoder som påverkar den anatomiska helheten, till exempel avblodning, rensning/urtagning, huvudskärning, skivning och filettering, som ger upphov till avfall eller biprodukter och som kan utgöra en risk för sjukdomsspridning.

vildlevande vattendjur: vattenlevande djur som inte är vattenbruksdjur,

zon: ett exakt avgränsat geografiskt område med ett enhetligt hydrologiskt system som omfattar delar av ett avrinningsområde från källan till en naturlig eller konstgjord barriär som hindrar vattenlevande djur från att ta sig uppströms från de nedre delarna av avrinningsområdet, ett helt avrinningsområde från källan till mynningen, eller fler än ett avrinningsområde, inklusive mynningar, på grund av den epidemiologiska kontakten mellan avrinningsområdena genom mynningen,

ökad dödlighet: oförklarlig dödlighet som är betydligt högre än vad som under rådande förhållanden anses vara normalt för anläggningen eller området för blötdjursodling i fråga. Vad som ska betraktas som ökad dödlighet ska bestämmas i samråd mellan odlaren och den behöriga myndigheten.

2 kap. Vattenbruksföretag och godkända bearbetningsanläggningar

---

3 kap. Djurhälsokrav för utsläppande på marknaden av djur och produkter för vattenbruk m.m.

Tillämpningsområde

1 §

[8483 A] I detta kapitel fastställs regler för flyttning av vattenbruksdjur, särskilt för flyttningar mellan medlemsstater, zoner och delområden med olika hälsostatus enligt vad som avses i bilaga 2 [8490].

2 §

[8483 B] Om inget annat föreskrivs ska detta kapitel endast tillämpas på de sjukdomar och mottagliga arter som förtecknas i bilaga 1 [8489] till denna författning.

Allmänna krav för utsläppande på marknaden av vattenbruksdjur och vattenlevande prydnadsdjur

3 §

[8484] Utsläppande på marknaden av djur och produkter från vattenbruk samt av vattenlevande prydnadsdjur ska ske så att hälsostatusen för vattenlevande djur inte äventyras med avseende på de sjukdomar som förtecknas i bilaga 1 [8489] till denna författning.

Djurhälsointyg

4 §

[8484 A] Vattenbruksdjur som ska släppas ut på marknaden ska ha ett djurhälsointyg

1. när djuren förs in i landet, in i en zon eller in i ett delområde som förklarats sjukdomsfritt i enlighet med artiklarna 49 och 50 i Rådets direktiv 2006/88/EG av den 24 oktober 2006 om djurhälsokrav för djur och produkter från vattenbruk och om förebyggande och bekämpning av vissa sjukdomar hos vattenlevande djur eller omfattas av övervaknings- eller utrotningsprogram i enlighet med artikel 44.1 eller 44.2 i samma direktiv för

a. odling och utsättning eller
b. ytterligare bearbetning före användning som livsmedel, om inte följande villkor är uppfyllda:

- i. När det gäller fisk: att den är slaktad och rensad innan den avsänds.
  - ii. När det gäller blötdjur och kräftdjur: att de avsänds som obearbetade eller bearbetade produkter.
2. innan djuren tillåts att lämna ett område som omfattas av bekämpningsåtgärder mot smittsamma sjukdomar hos vattenbruksdjur. Detta gäller även sjukdomar och mottagliga arter som inte förtecknas i bilaga 1 [8489] till denna författning.

5 §

[8484 B] Djurhälsointyget ska vara utformat och utfärdat i enlighet med ett av Europeiska unionens råd eller kommissionen fastställt formulär. Av intyget ska framgå att djuren uppfyller de hälsokrav som anges i dessa föreskrifter.

Anmälan av flyttningar via Traces**6 §**

[8485] Följande flyttningar ska anmälas via det datoriserade system som avses i artikel 20.1 i Rådets direktiv 90/425/EEG av den 26 juni 1990 om veterinära och avelstekniska kontroller i handeln med vissa levande djur och varor inom gemenskapen med sikte på att förverkliga den inre marknaden:

1. Flyttningar av vattenbruksdjur mellan medlemsstater där djurhälsointyg krävs i enlighet med 3 kap. 4 och 5 §§ samt 4 kap. 2 § i dessa föreskrifter,
2. Alla andra flyttningar av levande vattenbruksdjur för odling eller utsättning, mellan medlemsstater där djurhälsointyg inte krävs enligt 3 kap. 4 och 5 §§ samt 4 kap. 2 § i dessa föreskrifter.

Införsel av sådana arter av vattenbruksdjur som är mottagliga för en viss sjukdom till områden som är fria från den sjukdomen**7 §**

[8485 A] För att sådana arter av vattenbruksdjur som är mottagliga för en viss sjukdom ska få föras in för odling eller utsättning i zoner eller delområden som förklarats fria från den sjukdomen i enlighet med artikel 49 eller 50 i Rådets direktiv 2006/88/EG av den 24 oktober 2006 om djurhälsokrav för djur och produkter från vattenbruk och om förebyggande och bekämpning av vissa sjukdomar hos vattenlevande djur, ska de komma från andra medlemsstater, zoner eller delområden som också förklarats fria från den sjukdomen.

Införsel av levande, potentiellt smittbärande arter av vattenbruksdjur till sjukdomsfria områden**8 §**

[8485 B] Om vetenskapliga data eller praktisk erfarenhet visar att andra arter än de som anges i bilaga I [8489] till denna författning kan förorsaka överföring av en viss sjukdom genom att agera som smittbärande arter och om dessa smittbärande arter förs in i zoner eller delområden som förklarats fria från denna sjukdom i enlighet med artikel 49 eller 50 i Rådets direktiv 2006/88/EG för odling och utsättning, ska det säkerställas att sådana smittbärande arter

1. kommer från andra medlemsstater, zoner eller delområden som har förklarats fria från den sjukdomen,
eller
2. hålls i anordningar för karantän i vatten som är fritt från smittämnet i fråga under en lämplig tidsperiod, om detta mot bakgrund av vetenskapliga data eller praktisk erfarenhet visar sig vara tillräckligt för att risken för överföring av sjukdomen ska minska till en acceptabel nivå för att förhindra överföring av sjukdomen i fråga.

Djur och produkter från vattenbruk som släpps ut på marknaden för vidarebearbetning innan de används som livsmedel**9 §**

[8486] Vattenbruksdjur av arter som är mottagliga för en eller flera av de sjukdomar som inte är exotiska och som förtecknas i bilaga I [8489] till denna författning, samt produkter av dessa, får släppas ut på marknaden för vidarebearbetning i en annan medlemsstat, en annan zon eller ett annat delområde som förklarats fri/fritt från dessa sjukdomar i enlighet med artikel 49 eller 50 i Rådets direktiv 2006/88/EG av den 24 oktober 2006 om djurhälsokrav för djur och produkter från vattenbruk och om förebyggande och bekämpning av vissa sjukdomar hos vattenlevande djur, endast om de

1. kommer från en annan medlemsstat, en annan zon eller ett annat delområde som har förklarats fri/fritt från sjukdomen i fråga, eller
2. är bearbetade i en godkänd bearbetningsanläggning under förhållanden som förhindrar spridning av sjukdomar, eller
3. när det gäller fisk: den är slaktad och rensad innan den avsänds, eller
4. när det gäller blötdjur och kräftdjur: de avsänds som obearbetade eller bearbetade produkter.

10 §

[8486 A] Levande vattenbruksdjur av arter vilka är mottagliga för en eller flera av de sjukdomar som inte är exotiska och som förtecknas i bilaga I [8489] till denna författning och vilka släpps ut på marknaden för vidarebearbetning i en annan medlemsstat, en annan zon eller ett annat delområde som förklarats fri/fritt från dessa sjukdomar i enlighet med artikel 49 eller 50 i Rådets direktiv 2006/88/EG, får lagras tillfälligt vid platsen för bearbetningen endast om de

1. kommer från en medlemsstat, en zon eller ett delområde som har förklarats fri/fritt från sjukdomen i fråga, eller
2. hålls tillfälligt i leveransanläggningar, reningsanläggningar eller liknande företag som är utrustade med ett system för rening av utloppsvatten varigenom smittämnen i fråga inaktiveras, eller där utloppsvattnet renas på ett sådant sätt att resultatet är tillräckligt för att förhindra överföring av sjukdom till naturliga bestånd.

4 kap. Införsel från tredjeländer till gemenskapen av djur och produkter från vattenbruk

Allmänna krav för införsel från tredje länder av djur och produkter från vattenbruk

1 §

[8486 B] Djur och produkter från vattenbruk får endast föras in från de tredjeländer eller delar av tredjeländer som finns uppförda på en förteckning som upprättas och uppdateras av Europeiska kommissionen.

Hälsointyg

2 §

[8487] Alla sändningar av djur och produkter från vattenbruk ska vid införsel från tredje land åtföljas av ett djurhälsointyg utformat och utfärdat i enlighet med ett av Europeiska unionens råd eller Europeiska kommissionen fastställt formulär. Av intyget ska framgå att djuren uppfyller de hälsokrav som anges i dessa föreskrifter.

5 kap. Övriga bestämmelser

1 §

[8488] Om särskilda skäl föreligger kan Jordbruksverket medge undantag från bestämmelserna i dessa föreskrifter.

[8488 A] Denna författning träder i kraft den 1 augusti 2008.

[8489] Sjukdomar**Exotiska sjukdomar, samt mottagliga arter***Fisk*

Epizootisk hematopoietisk nekros: Regnbåge (*Oncorhynchus mykiss*) och abborre (*Perca fluviatilis*).

Epizootiskt ulcerativt syndrom: Släktena *Catla*, *Channa*, *Labeo*, *Mastacembelus*, *Mugil*, *Puntius* och *Trichogaster*.

Blötdjur

Infektion orsakad av *Bonamia exitiosa*: Australiska ostron (*Ostrea angasi*) och chilenska ostron (*O. chilensis*).

Infektion orsakad av *Perkinsus marinus*: Japanska jätteostron (*Crassostrea gigas*) och amerikanska ostron (*C. virginica*).

Infektion orsakad av *Microcytos mackini*: Japanska jätteostron (*Crassostrea gigas*), amerikanska ostron (*C. virginica*), *Ostrea conchaphil* och vanliga ostron (*O. edulis*),

Kräftdjur

Taura syndrome: Räkör av arten *Penaeus setiferus*, *P. stylirostris* och *P. vannamei*.

Yellowhead disease: Räkör av arterna *Penaeus aztecus*, *P. duorarum*, *P. japonicus*, *P. monodon*, *P. seriferus*, *P. stylirostris*, och *P. vannamei*.

Andra än exotiska sjukdomar, samt mottagliga arter*Fisk*

Viral hemorragisk septikemi (VHS): Sill (*Clupea spp.*), sikar (*Coregonus spp.*), gädda (*Esox lucius*), kolja (*Gadus aeglefinus*), stillahavstorsk (*G. macrocephalus*), atlantorsk (*G. morhua*), stillahavslax (*Oncorhynchus spp.*), regnbåge (*O. mykiss*), femtömmad skärlånga (*Onos mustelus*), öring (*Salmo trutta*), piggvar (*Scophthalmus maximus*) skarpsill (*Sprattus sprattus*) och harr (*Thymallus thymallus*).

Infektiös hematopoietisk nekros (IHN): Hundlax (*Oncorhynchus keta*). coho (*O. kisutch*), masulax (*O. masou*), regnbåge (*O. mykiss*), indianlax (*O. nerka*). Biwa-lax (*O. rhodurus*), kungslax (*O. tshawytscha*) och atlantlax (*Salmo salar*).

Koiherpesvirus (KHV): Vanlig karp och koikarp (*Cyprinus carpio*),

Infektiös laxanemi (ISA): Regnbåge (*Oncorhynchus mykiss*), atlantlax (*Salmo salar*) och öring (*Salmo trutta*).

Blötdjur

Infektion orsakad av *Marteilia refringens*: Australiska ostron (*Ostrea angasi*), chilenska ostron (*O. chilensis*), vanliga ostron (*O. edulis*). argentinska ostron (*O. puelchana*), blåmusslor (*Mytilus edulis*) och medelhavsblåmusslor (*M. gulloprovincialis*).

Infektion orsakad *Bonamia ostreae*: Australiska ostron (*Ostrea angasi*), chilenska ostron (*O. chilensis*), *O. conchaphila*, *O. denselammellosa*, vanliga ostron (*O. edulis*) och argentinska ostron (*O. puelchana*),

Kräftdjur

White spot disease: Alla kräftdjur av ordningen *Decapoda*.

[8490] Hälsostatus

Hälsostatus för zoner eller delområden som ska beaktas för utsläppande på marknaden av vattenbruksdjur för odling och utsättning vid tillämpning av 3 kap.

Kategori	Hälsostatus	Får införa djur från	Hälsointyg vid införande	Hälsointyg vid avsändande	Får använda djur till
I	Sjukdomsfria	Endast kategori I	JA	NEJ vid avsändande till kategori III eller V	Alla kategorier
II	Övervakningsprogram	Endast kategori I	JA	NEJ	Kategorierna III och V
III	Ej fastställda (inte med säkerhet smittade men omfattas inte av ett program för att uppnå sjukdomsfri status)	Kategori I, II eller III	NEJ	NEJ	Kategorierna III och V
IV	Utrotningsprogram	Endast kategori I	JA	JA	Endast kategori V
V	Smittade	Alla kategorier	NEJ	JA	Endast kategori V